

CONSILIUL SUPERIOR AL MAGISTRATURII

„Consiliul Superior al Magistraturii este garantul independenței Justiției”
(art. 133 alin.1 din Constituție, republicată)

Adresa nr. 3/3908/2025 din data de 09.04.2025

Domnului Mario-Ovidiu OPREA,
Secretarul general al Senatului României

Stimate domnule secretar general,

Biroul permanent al Senatului

Bp. 63 / 14.04.2025

Biroul permanent al Senatului

98 / 14.04.2025

Ca urmare a adresei dumneavoastră nr. XXXV 1349 din data de 10.03.2025, prin care ați transmis Consiliului Superior al Magistraturii *Propunerea legislativă pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență 94/2000 privind retrocedarea unor imobile care au aparținut cultelor religioase din România – republicată* (b63/05.03.2025), în vederea avizării, vă comunicăm faptul că această solicitare a fost analizată în ședința din data de 3 aprilie 2025 a Comisiei nr. 1 – reunită „Legislație și cooperare interinstituțională”.

Referitor la avizul solicitat, Comisia a reținut că propunerea legislativă nu privește activitatea autorității judecătorești, în sensul atribuit acestei sintagme în jurisprudența Curții Constituționale (Decizia nr. 901 din 17 iunie 2009 și Decizia nr. 3 din 15 ianuarie 2014), astfel încât nu se încadrează în categoria actelor normative care sunt supuse avizării Consiliului Superior al Magistraturii în temeiul art. 39 alin. (3) din Legea nr. 305/2022 privind Consiliul Superior al Magistraturii.

Propunerea legislativă a fost analizată de comisia de specialitate a Consiliului Superior al Magistraturii din perspectiva exprimării unui punct de vedere, reținându-se următoarele:

Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 94/2000 (în continuare, O.U.G. nr. 94/2000) reglementează procedura privind soluționarea cererilor de retrocedare a unor bunuri imobile care au aparținut cultelor religioase din România, care se depun la Comisia specială de retrocedare, constituită în conformitate cu dispozițiile art. 3 alin. (1) din O.U.G. nr. 94/2000.

În îndeplinirea atribuțiilor sale, Comisia specială de retrocedare emite decizii sub semnătura președintelui acesteia (art. 3 alin. 1¹ din O.U.G. nr. 94/2000).

Potrivit dispozițiilor art. 3 alin. (7) din același act normativ, deciziile Comisiei speciale de retrocedare vor putea fi atacate cu contestație la instanța de contencios administrativ în a cărei

Tel: (+40)21-311.69.32
Fax: (+40)21-311.69.37

Website: www.csm1909.ro
Email: legislatie@csm1909.ro

Calea Plevnei nr. 141B, sector 6,
cod poștal 060011

rază teritorială este situat imobilul solicitat, în termen de 30 de zile de la comunicarea acestora. Hotărârea pronunțată de instanța de contencios administrativ este supusă căilor de atac potrivit Legii contenciosului administrativ nr. 554/2004.

... Astfel, având în vedere calitatea de autoritate publică centrală a Comisiei speciale de retrocedare, competența de soluționare a acestor cauze revine, în primă instanță, secției de contencios administrativ a curții de apel în raza căreia este situat imobilul solicitat prin cererea de retrocedare, în conformitate cu dispozițiile art. 10 alin. (1) teza a II-a din Legea nr. 554/2004 (în acest sens, a se vedea, spre exemplu, decizia nr. 321 din 5 februarie 2020, pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție, secția I civilă, prin care a fost soluționat conflictul negativ de competență intervenit între Curtea de Apel Cluj, secția a III-a de contencios administrativ și fiscal și Tribunalul Cluj, secția civilă).

Împotriva hotărârii pronunțate de curtea de apel se poate exercita calea de atac a recursului, în sensul dispozițiilor art. 20 alin. (1) din Legea nr. 554/2004, competența de soluționare revenind Înaltei Curți de Casație și Justiție, Secția de contencios administrativ și fiscal.

Este adevărat că, anterior intrării în vigoare a noului Cod de procedură civilă (Legea nr. 134/2010, în vigoare începând cu data de 15 februarie 2013 conform art. 81 din Legea nr. 76/2012 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 134/2010), în contenciosul administrativ recursul a fost considerat o cale ordinară de atac, prin prisma efectelor pe care le putea declanșa în virtutea dispozițiilor art. 304¹ din Codul de procedură civilă de la 1865 (actualmente abrogat prin dispozițiile Legii nr. 76/2012), printre care antamarea fondului în cazul hotărârilor care nu erau susceptibile de calea de atac a apelului.

Prin intrarea în vigoare a noului Cod de procedură civilă, în care recursul rămâne exclusiv o cale extraordinară de atac ce poate fi promovat doar pentru motivele de nelegalitate prevăzute la art. 488 alin. (1) din același act normativ, nu mai este posibilă reiterarea în calea de atac a motivelor care vizează aspecte de fapt, în condițiile în care nu mai există o normă similară fostului art. 304¹ din Codul de procedură civilă de la 1865, la care s-a făcut trimitere mai sus.

Referitor la situația căilor de atac reglementate în cazul litigiilor care sunt întemeiate pe dispozițiile altor legi speciale cu caracter reparatoriu, comisia de specialitate a constatat că actele emise de autoritățile administrative competente să soluționeze cererile de restituire în natură sau, după caz, refuzul nejustificat de soluționare în termen a cererii, pot fi supuse controlului instanțelor judecătorești civile.

Cu titlu de exemplu, în materia fondului funciar, potrivit dispozițiilor Legii fondului funciar nr. 18/1991, republicată, împotriva hotărârii comisiei județene se poate face plângere la judecătoria în a cărei rază teritorială este situat terenul (art. 53 alin. 2), aceeași cale de atac fiind

CONSILIUL SUPERIOR AL MAGISTRATURII

„Consiliul Superior al Magistraturii este garantul independenței justiției”
(art. 133 alin.1 din Constituție, republicată)

prevăzută și împotriva ordinului prefectului sau a oricărui act administrativ al unui organ administrativ care a refuzat atribuirea terenului sau propunerile de atribuire a terenului (art. 54).

Pentru aceste tipuri de litigii, sentința civilă pronunțată de judecătorește este supusă căilor de atac prevăzute în Codul de procedură civilă, cu respectarea dispozițiilor legale în materie (art. 59), părțile având astfel deschisă calea de atac devolutivă a apelului în fața tribunalului, secția civilă.

De asemenea, în materia litigiilor întemeiate pe dispozițiile Legii nr. 165/2013 privind măsurile pentru finalizarea procesului de restituire, în natură sau prin echivalent, a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist în România, competența de soluționare a cererilor revine în primă instanță secției civile a tribunalului în a cărei circumscripție se află imobilul (art. 35 alin. 1 din Legea nr. 165/2013), iar hotărârile judecătorești pronunțate de tribunal sunt supuse numai apelului (art. 35 alin. 4). Apelul declarat împotriva sentinței civile pronunțate în această materie de tribunal se soluționează de instanța ierarhic superioară, respectiv de curtea de apel, potrivit art. 96 pct. 2 din Codul de procedură civilă.

Prin propunerea legislativă analizată se urmărește reglementarea de o manieră similară a competenței instanțelor judecătorești investite în temeiul dispozițiilor O.U.G. nr. 94/2000, respectiv în favoarea tribunalului, secția civilă, ca primă instanță sesizată, cu posibilitatea formulării apelului, cale devolutivă de atac, în fața curții de apel, secția civilă.

Având în vedere cadrul normativ expus anterior, comisia de specialitate a apreciat că această opțiune a legiuitorului reprezintă un aspect de oportunitate cu privire la soluțiile legislative propuse, ținând cont de scopul urmărit prin adoptarea lor, pornind de la dezideratele sociale prezente și de perspectivă invocate în expunerea de motive.

Pe de altă parte, în ipoteza în care propunerea legislativă are în vedere reglementarea doar a căii de atac a apelului, ceea ce implică suprimarea recursului, comisia de specialitate a apreciat că textul propus ar trebui reformulat de o manieră similară celei reglementate la art. 35 alin. (4) din Legea nr. 165/2013 și similar litigiilor întemeiate pe dispozițiile Legii nr. 18/1991, republicată (potrivit art. 483 alin. 2 coroborat cu art. 94 alin. 1 lit. j³) din Codul de procedură civilă), în sensul că „hotărârea pronunțată de instanța de fond este supusă numai apelului (...)”.

În concluzie, având în vedere și faptul că o asemenea reglementare ar contribui la degrevarea Înaltei Curți de Casație și Justiție, comisia de specialitate a considerat că modificările cuprinse în *Propunerea legislativă pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență nr. 94/2000 privind retrocedarea unor imobile care au aparținut cultelor religioase din România – republicată* (b63/05.03.2025) vizează, în esență, aspecte de oportunitate, fiind opțiunea legiuitorului să aprecieze cu privire la necesitatea operării unor schimbări cu privire la

CONSILIUL SUPERIOR AL MAGISTRATURII

„Consiliul Superior al Magistraturii este garantul independenței justiției”
(art. 133 alin.1 din Constituție, republicată)

competența instanțelor învestite cu soluționarea cauzelor întemeiate pe dispozițiile O.U.G. nr. 94/2000 și la regândirea sistemului căilor de atac în această materie.

Cu deosebită considerație,

Judecător Andreea Simona UZLĂU

Secretarul general al Consiliului Superior al Magistraturii

Tel: (+40)21-311.69.32
Fax: (+40)21-311.69.37

Website: www.csm1909.ro
Email: legislatie@csm1909.ro

Calea Plevnei nr. 141B, sector 6,
cod poștal 060011